

Lokale heffingen

Tarieven en belastingopbrengsten

Inleiding

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. De lokale heffingen bestaan uit belastingen (bijvoorbeeld Onroerendezaakbelasting (OZB) en Parkeerbelasting), bestemmingsheffingen (Rioolheffing en Afvalstoffenheffing) en rechten (bijvoorbeeld Leges en Begraafrechten).

Een aanduiding van de lokale lastendruk is van belang voor de integrale afweging tussen beleid en inkomsten. Het beleid lokale heffingen is vastgelegd in de nota Kostentoerekening tarieven 2017. Het kwijscheldingsbeleid maakt het beeld van de lokale lasten compleet.

Tarieven algemene belastingen

Op de Onroerendezaakbelastingen en overige belastingen wordt alleen een prijsindexatie toegepast van 2,2%. Belastinginkomsten komen ten gunste van de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente.

Tarieven rechten en bestemmingsheffingen

Voor de tarieven van de rechten of retributies (waaronder de Leges) en de bestemmingsheffingen (zoals de Riool- en Afvalstoffenheffing) geldt dat deze 100% kostendekkend zijn, tenzij anders wordt besloten. De opbrengst van een recht of bestemmingsheffing mag niet meer bedragen dan 100% van de begrote kosten. Alleen de Vermakelijkhedenretributie is niet begrensd tot een maximum van 100% kostenverhaal en mag enigszins een overschrijding laten zien.

Loon en prijsindexering

Als uitgangspunt geldt indexering van de tarieven met de indexeringspercentages van het Centraal Planbureau. Voor de prijsindex wordt voor 2025 een percentage van 2,2% gehanteerd (2024: 3,9%) conform de zogenoemde IMOC (Index Materiële Overheidsconsumptie). Voor de loonindex 2025 geldt het nieuwe percentage van 4,4% (2024: 2,2%). De subsidie index bedraagt 3,74% (2024: 4,81%).

Woonlasten

De Afvalstoffenheffing, Rioolheffing en de OZB behoren tot de woonlasten.. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de ontwikkeling van de woonlasten.

Soort heffing	Tarief 2024	Tarief 2025	Stijgingspercentage Inflatie + autonoom
Onroerendezaakbelastingen			
<i>Woningen</i>			
- eigenarenbelasting als percentage van de WOZ-waarde	0,0754%	Nnb*	2,2%
<i>Niet-woningen</i>			
- eigenarenbelasting als percentage van de WOZ-waarde	0,3212%	Nnb*	2,2%

Soort heffing	Tarief 2024	Tarief 2025	Stijgingspercentage Inflatie + autonoom
- gebruikersbelasting als percentage van de WOZ-waarde	0,2394%	Nnb*	2,2%
Afvalstoffenheffing	€ 347,83	€ 355,48	2,2%
Rioolheffing			
- tot 300 kubieke meter verbruikt water	€ 315,68	€ 322,62*	2,2%
- iedere 100 kubieke meter water daarboven	€ 105,23	€ 107,55*	2,2%

* Door net als in 2024 een korting vanuit de egalisatievoorziening toe te passen, blijft de stijging van de aanslag Rioolheffing beperkt tot 2,2% ten opzichte van 2024.

Gemiddelde woonlasten per heffingseenheid 2025 t.o.v. 2024 Zaanstad

Lokale lasten	2024	2025	-/-%
OZB*	€ 351,12	€ 358,84	2,20%
Afvalstoffenheffing	€ 347,83	€ 355,48	2,20%
Rioolheffing	€ 315,68	€ 322,62	2,20%
Totaal	€ 1.014,63	€ 1.036,94	

* Het bedrag OZB is afhankelijk van de WOZ-waarde van de woning en het tarief. Tarieven worden medio oktober berekend.

Gemiddelde woonlasten 2024 ten opzichte van andere gemeenten

In vergelijking tot andere gemeenten, zijn de woonlasten in Zaanstad relatief hoog. Relatief omdat de woonlasten landelijk sterk uiteen lopen. In belangrijke mate wordt het veroorzaakt door de door gemeenten gemaakte keuzes, zoals; de wijze van kostenverhaal, het dekkingspercentage en waar de lasten worden neergelegd (eigenaar, gebruiker of beiden).

Gegevens over de landelijke ontwikkelingen op het gebied van lokale heffingen worden gerapporteerd door het COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden). In de tabel hieronder is zichtbaar hoe de woonlasten in 2024 van gemeenten met meer dan 90.000 inwoners zich verhouden tot de situatie in Zaanstad.

Woonlasten 2024 Zaanstad t.o.v. andere gemeenten:

	OZB-eigenaar	Reinigingsheffing (afvalstoffenheffing)	Rioolheffing	Woonlasten 2024
Zaanstad	€ 351,12	€ 347,83	€ 315,68	€ 1.014,63
Laagste	€ 252,00	€ 32,00	€ 114,00	€ 759,00
Hoogste	€ 856,00	€ 480,00	€ 530,00	€ 1.324,00
Gemiddelde	€ 423,00	€ 353,00	€ 219,00	€ 994,00

Bron: Kerngegevens belastingen grote gemeenten 2024 COELO

De verwachting is dat het COELO medio maart 2025 de gegevens over 2025 publiceert.

Belastingopbrengsten

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de lokale heffingen.

De begrote en werkelijke belastingopbrengsten

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Kosten dekking 2025
Belastingen				
Onroerendezaakbelastingen	38.546	40.626	41.795	nvt
Roerende ruimtebelasting	92	61	62	nvt
Parkeerbelasting	2.064	2.107	2.364	99,5%
Parkeervergunningen	539	465	662	nvt
Parkeerautomatengelden	2.533	3.175	3.487	nvt
Precariobelasting	206	328	336	nvt
Reclamebelasting	293	399	408	nvt
Reclameopbrengsten	935	906	1.206	nvt
Toeristenbelasting	2.745	2.945	3.010	nvt
Rechten en bestemmingsheffingen				
Afvalstoffenheffing	23.950	24.000	25.168	97,7%
Begraafrechten	1.248	1.100	1.200	100%
BIZ-plan Stadshart Zaandam	186	193	193	100%
Leges Algemene dienstverlening	2.429	3.873	4.103	93,6%
Leges onder dienstverlening Fysieke leefomgeving/omgevingsvergun- ningen	5.237	7.662	7.029	93,3%
Leges onder dienstverlening Europese dienstenrichtlijn	201	352	272	68,8%
Marktgelden	210	199	205	80,1%
Rioolheffing	22.485	25.097	26.025	97,8%
Vermakelijkhedenretributie	187	576	401	64,5%
Wielklemmen/wegslepen	78	216	227	100%
Zeehavengeld	128	131	131	100%
Totaal belastingen en heffingen	104.291	114.411	118.284	

Belastingen

Onroerendezaakbelasting en herwaardering WOZ

De waarde van de onroerende zaken is grondslag voor de OZB heffing. Op grond van het bepaalde in de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ), worden alle onroerende zaken binnen de gemeente jaarlijks opnieuw gewaardeerd.

De opbrengst OZB is de uitkomst van het tarief maal de WOZ waarde. De OZB tarieven worden onder meer afgeleid uit de waarde van alle onroerende zaken binnen de gemeente Zaanstad. Uitgangspunt is een gelijkblijvende opbrengst OZB ten opzichte van het voorgaande jaar. Bij de OZB opbrengst is rekening gehouden met een extra opbrengst aan OZB door een areaaluitbreiding van woningen en niet-woningen. Naast de areaaluitbreiding is er geen stijging in de opbrengst, behalve de indexatie van 2,2%.

Het uitgangspunt bij een gelijkblijvende opbrengst van de OZB is de 'vuistregel van communicerende vaten':

- als de waarde van de stad stijgt, moet het tarief dalen;
- als de waarde van de stad daalt, moet het tarief stijgen.

De tarieven voor de Roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting (RWBB) zijn op grond van artikel 221 lid 3 van de Gemeentewet gelijk aan die van de OZB.

Parkeerbelasting

De tarieven betaald parkeren zijn geïndexeerd met 2,2%. De tarieven worden, conform de normale afrondingsmethodiek, afgerond op 5 eurocent. Voor sommige parkeerproducten kan de prijsstijging daardoor iets meer of minder zijn, omdat de niet-afgeronde tarieven de rekenbasis voor indexering vormen.

De mantelzorg parkeervergunning wordt ook in 2025 gratis verstrekt.

Naheffingsaanslag 2025

Het tarief van de naheffingsaanslag wordt bepaald door de gemeentelijke kosten van naheffen en een basistarief van 1 uur Parkeerbelasting. Het Rijk schrijft jaarlijks een maximum tarief voor dat gemeenten als naheffingsaanslag mogen heffen. Het maximum tarief voor 2025 bedraagt € 78,80 (Staatscourant 6 september 2024). Indien de gemeentelijke kosten onder het maximum tarief uitkomen, dient de naheffingsaanslag naar beneden te worden bijgesteld.

Het tarief voor een naheffingsaanslag wordt verhoogd met 8,5% naar € 78,80. De tariefstijging wordt veroorzaakt door extra benodigde capaciteit voor de afhandeling van bezwaar en beroep en extra toezicht. Dit komt voort uit een uitbreiding van het parkeerareaal en een stijging van het aantal naheffingsaanslagen. De verwachte hoeveelheid naheffingsaanslagen stijgt met 1.000 naar 30.000, door de inzet van de scanauto. Het tarief voor 2025 betreft het wettelijk maximum, hierdoor kunnen we niet alle lasten verhalen via het tarief, dit zorgt voor een klein nadeel.

Verdeling van kosten en dekking volgens model:

Bedragen x € 1.000

Dekking volgens model	
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	1.790
Inkomsten taakvelden, excl. Heffingen	-
Netto kosten taakveld	1.790
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	586
BTW	-
Totale kosten	2.376
Opbrengst heffingen	2.364
Dekking	99,5%

Precario- en Reclamebelasting

De tarieven van de Precario- en Reclamebelasting zijn conform het financieel kader geïndexeerd met 2,2%.

Reclameopbrengsten

De gemeente heeft reclamecontracten afgesloten met bedrijven voor het aanbrengen van verschillende soorten van reclame uitingen, bijvoorbeeld lichtmastreclame, reclame opabri's, sandwichborden en energiekasten. Deze contracten geven het bedrijf het alleenrecht om reclame op bepaalde plaatsen en op een vooraf vastgelegde wijze te tonen, tegen een overeengekomen vergoeding.

Bij het aangaan van een reclamecontract geldt onverkort de gemeentelijke regelgeving zoals de Welstandsnota en benodigde vergunning(en). Verder wordt uit het oogpunt op verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte en mede uit overweging van efficiency, de exploitatie van categorieën van buitenreclame bij voorkeur uitbesteed aan één partij. Dat draagt bij aan het niveau van uniformiteit van reclame-uitingen. Tevens rust op de reclamepartij de verplichting voor het schoon en heel houden van de reclame-uiting.

Toeristenbelasting

De tarieven van Toeristenbelasting zijn conform het financieel kader geïndexeerd met 2,2%.

Met ingang van 2024 werd rekening gehouden met openstelling van een nieuwe camperplaats aan de Dr. H.G. Scholtenstraat in Zaandam. Omdat de exploitatie niet rendabel is gebleken, is openstelling vooralsnog uitgesteld naar 1 januari 2026.

Rechten en bestemmingsheffingen

Onder de rechten (ook wel retributies genoemd) vallen de Begraafrechten, Leges, Marktgelden, Vermakelijkhedenretributie Zaanse Schans en het Zeehavengeld. De bestemmingsheffingen zijn de Afvalstoffen- en de Rioolheffing. Voor de rechten en bestemmingsheffingen mag maximaal 100% aan kosten worden verhaald. De kostendekkendheid wordt onder de 100% gehouden omdat bij overschrijding het risico bestaat dat de Verordening door de rechter (deels) onverbindend wordt verklaard. Alleen de Vermakelijkhedenretributie is niet begrensd tot een maximum van 100% kostenverhaal en mag enigszins een overschrijding laten zien.

Afvalstoffenheffing

Er is sprake van een kostentoeename als gevolg van loon- en prijsstijging (indexering). Daarnaast nemen de kosten voor inzameling en verwerking van huishoudelijk afval toe. Dit heeft zowel te maken met groei van de stad, als met de prijsontwikkelingen op de grondstoffenmarkt. Hier staat tegenover dat een hoger aantal huishoudens ook tot meer opgelegde heffingsaanslagen en dus inkomsten leidt.

Het doorvoeren van bovenstaande kostenontwikkelingen wordt afgedekt door het tarief met 2,2% te verhogen. Dit betekent een verhoging van het tarief Afvalstoffenheffing met € 7,65 per huishouden. Dit is mogelijk door in 2025 € 501.000 te onttrekken aan de egalisatievoorziening. Hierbij blijft de voorziening in 2025 naar verwachting voldoende hoog om de risico's en een mogelijk nadelig resultaat over 2024 af te dekken. Indien het resultaat over 2024 meevalt, blijft er naar verwachting ook in 2026 nog ruimte over om te onttrekken.

Verdeling van kosten en dekking volgens model:

Met ingang Bedragen x € 1.000

Dekking volgens model	
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	24.317
Inkomsten taakvelden, excl. Heffingen	1.053
Netto kosten taakveld	23.264
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	956
BTW	1.547
Totale kosten	25.767
Opbrengst heffingen	25.168
Dekking	97,7%*

* kostendekkendheid is inclusief opbrengsten derden die niet in dit dekkingsmodel zijn opgenomen. Als gevolg hiervan een geringe rekenkundige afwijking

Begraafrechten

De gemeente Zaanstad neemt met ingang van 1 januari 2025 het beheer van de begraafplaats bij de protestantse kerk in Assendelft over. Hiertoe heeft de gemeenteraad op donderdag 30 mei jl. besloten (nummer raadsbesluit 8238741).

In 2022 heeft de raad besloten om het algemene deel van de begraafplaatsen met ingang van 2023 structureel toe te rekenen aan de openbare ruimte. De begraafplaatsen hebben daarmee een meer brede maatschappelijke betekenis gekregen als plek voor rust en bezinning. Daardoor zijn ook in 2025 de toegerekende personeelslasten (loonkosten en overhead) aan de Begraafrechten lager. Het jarenlange structurele tekort op de exploitatie is daarmee ondervangen.

Door loon- en prijsstijgingen zijn de toe te rekenen kosten toegenomen, daartegenover zijn, op basis van resultaten in 2024, de verwachte inkomsten 2025 uit de begraafrechten bijgesteld. Hierbij is rekening gehouden met de toevoeging van de Protestantse begraafplaats Assendelft.

Na indexering van de kosten als gevolg van prijsstijgingen en bijstelling van de inkomsten, is het verschil tussen kosten en inkomsten nihil. Hiermee is in 2025 sprake van kostendeckendheid bij een tariefstijging van 0%.

Verdeling van kosten en dekking volgens model:

Bedragen x € 1.000

Dekking volgens model	
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	1.105
Inkomsten taakvelden, excl. Heffingen	190
Netto kosten taakveld	915
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	285
BTW	
Totale kosten	1.200
Opbrengst heffingen	1.200
Dekking	100%

BIZ-heffing Stadshart Zaanstad

De Wet op de Bedrijveninvesteringszones (Wet op de BIZ) biedt de mogelijkheid tot het instellen van een zone waarbinnen alle gebruikers van niet-woningen (winkels, horeca, bedrijven, instellingen) financieel bijdragen aan activiteiten die door een meerderheid van de ondernemers gewenst zijn. Een BIZ is daarmee een wettelijk instrument voor en door ondernemers, waarmee alle ondernemers gezamenlijk investeren in de kwaliteit van hun omgeving en zo een bijdrage leveren aan de economische ontwikkeling van het gebied.

De BIZ-bijdrage wordt geheven van de gebruiker van een niet-woning (bedrijf, instelling ed.). Indien een onroerende zaak bij het begin van het kalenderjaar niet in gebruik is, wordt de BIZ-bijdrage van de eigenaar geheven. De bijdrage wordt vastgesteld naar de WOZ-waarde en komt tot stand na een door het college uit te voeren wettelijke draagvlakmeting.

De raad heeft bij besluit 2018/18177 de Verordening Bedrijven investeringszone Stadshart Zaandam vastgesteld voor een periode van 5 jaar; 2019 t/m 2023. Het bestuur Stichting Stadshart Zaandam

(BIZ-bestuur) heeft een verzoek ingediend om de BIZ heffing Stadshart Zaandam opnieuw in te stellen voor een periode van 5 jaar; periode 2024 t/m 2028.

Bij raadsbesluit z7846985/d283 is de BIZ Verordening opnieuw voor 5 jaar vastgesteld - periode 2024 t/m 2028 - met ingang van 1 januari 2024. Na een positieve uitkomst van de door het college uitgevoerde draagvlakmeting, is de BIZ-Verordening met ingang van 1 januari 2024 voor de duur van 5 jaren in werking getreden.

Leges

De Leges Verordening bestaat uit drie hoofdstukken; hoofdstuk 1 t/m 3. Binnen hoofdstuk 1 en 2 is kruissubsidiëring mogelijk en mag de opbrengst maximaal 100% kostendekkend zijn. Voor hoofdstuk 3 geldt een kostendekkendheid van 100% binnen de paragraaf.

De kostendekkendheid wordt iets onder de 100% gehouden omdat bij overschrijding het risico bestaat dat de Verordening door de rechter (deels) onverbindend wordt verklaard

Hoofdstuk 1

De producten in dit hoofdstuk bestaan voor 95% uit diensten die geleverd worden aan individuele inwoners zoals informatie uit het gemeentearchief, paspoorten, identiteitskaarten, rijbewijzen en huwelijksvoltrekkingen. Ongeveer 5% van de diensten wordt geleverd aan (kleine) ondernemers, zoals standplaatsen en vergunningen Winkeltijdenwet.

De Leges voor paspoorten, rijbewijzen, verklaringen omtrent het gedrag en uittreksels Burgerlijke Stand zijn door het Rijk gemaximeerd (ca. 90% van de dienstverlening binnen dit hoofdstuk). Er is uitgegaan van de maximale toerekening van kosten aan de producten (inclusief compensabele btw 21%).

Het tarief Gehandicaptenparkeerkaart stijgt van € 104,40 in 2024 naar € 152,85 in 2025 (stijging 46,4%). Voor 2024 is het tarief lager dan 100% kostendekkend vastgesteld en is alleen geïndexeerd. Het dekkingstekort dat hierdoor ontstond is voor één jaar gedekt met incidentele middelen. Het tarief voor 2025 is, conform raads kader, weer 100% kostendekkend.

Inwoners die de kosten voor een Gehandicaptenparkeerkaart niet kunnen betalen, kunnen een aanvraag doen voor tegemoetkoming in de vorm van bijzondere bijstand

Het tarief voor levering van reisdocumenten op een adres, daalt van € 16,70 naar € 0,00 (gratis). In 2025 wordt gestart met een pilot. De mogelijkheid om reisdocumenten thuis te bezorgen, verlaagt de druk op de balies in de publiekshal. Het tekort van € 50.000 wordt gedekt uit de algemene middelen.

Nieuw beleid

Het innen van Leges van het buiten behandeling stellen of intrekken van de aanvraag is nieuw beleid. Wanneer een aanvraag buiten behandeling wordt gesteld of wordt ingetrokken, worden de leges verminderd. Het financiële effect is moeilijk vast te stellen, omdat de paragraaf uit meerdere onderdelen bestaat.

Verdeling van kosten en dekking volgens model:

Bedragen x € 1.000

Dekking volgens model

Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	3.235
Inkomsten taakvelden, excl. Heffingen	0
Netto kosten taakveld	3.235
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	1.147
BTW	0
Totale kosten	4.383
Opbrengst heffingen	4.103
Dekking	93,6%

Hoofdstuk 2

De producten binnen dit hoofdstuk betreffen met name de dienstverlening voor het verlenen van omgevingsvergunningen op het gebied van bouwen (bijna 95%). Daarnaast betreft het vergunningaanvragen voor monumenten, sloop, asbestverwijdering, het maken van een uitrit en voor het kappen van bomen.

Nieuwe wetgeving en Leges Verordening 2025

Na eerder uitstel, is met ingang van 1 januari 2024 de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking getreden. De aan de nieuwe wetgeving aangepaste Verordening heeft grote impact: fiscaal juridisch, financieel en uitvoeringstechnisch. Bij de tariefberekening voor 2025 is uitgegaan van de ervaringen in het eerste half jaar van 2024.

Verder uitstel Wkb voor verbouwactiviteiten

De Wkb werd eerder voor *verbouwactiviteiten* uitgesteld tot 1 januari 2025. Bij Kamerbrief van 6 juni 2024 (bron: Besluit verbouw onder kwaliteitsborging uitgesteld | VNG) is deze wetgeving voor verbouwactiviteiten verder uitgesteld naar (tenminste) 1 juli 2025. De definitieve ingangsdatum wordt uiterlijk op 1 december 2024 vastgesteld. Gezien het geringe effect op het kostendekkingspercentage van de Leges Verordening, is besloten dit besluit af te wachten en de nieuwe ingangsdatum begin volgend jaar te verwerken en eventueel mee te nemen in de VJN 2025.

Verdeling van kosten en dekking volgens model:

Bedragen x € 1.000

Dekking volgens model	
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	5.125
Inkomsten taakvelden, excl. Heffingen	0
Netto kosten taakveld	5.125
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	2.267
BTW	140
Totale kosten	7.532

Opbrengst heffingen	7.029
Dekking	93,3%

Hoofdstuk 3

Binnen dit hoofdstuk worden vrijwel alle diensten geleverd aan (kleine) ondernemers zoals horeca-exploitatievergunningen en evenementenvergunningen (buurtfeesten, kleine braderieën, Dam-tot-Dam-loop, Zaanregatta, Koningsdag, muziekfestivals e.d.).

In het coalitie akkoord is besloten om het tarief voor kleine evenementen en herdenkingsplechtigheid niet te verhogen of te indexeren met prijs- en loonontwikkelingen. Er is structurele dekking om deze tarieven niet kostendekkend vast te stellen. Het tarief evenementen A-categorie blijft hiermee gelijk aan 2024 ad. € 52,30. Het tarief herdenkingsplechtigheid blijft € 0,00.

Bij de tariefberekeningen voor 2025 kwam een kostendekkend tarief voor de Leges evenementen B uit op € 1.088,07. In 2024 is het tarief € 230,30. Dit betekent een stijging van 372,5%. Deze stijging wordt veroorzaakt doordat in 2024 een incidentele dekking van € 0,054 mln. is ingezet om het tarief lager dan kostendekkend te kunnen houden. Voor 2025 is het tarief Leges evenementen B alleen geïndexeerd met de prijsindex van 2,2%, het tekort van € 0,055 mln. wordt incidenteel gedekt uit de equalisatiereserve.

Verdeling van kosten en dekking volgens model:

Bedragen x € 1.000

Dekking volgens model	
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	263
Inkomsten taakvelden, excl. Heffingen	0
Netto kosten taakveld	263
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	132
BTW	0
Totale kosten	395
Opbrengst heffingen	272
Dekking	68,8%

Marktgelden

In 2024 is een incidentele dekking van € 0,027 mln. ingezet om het tarief Marktgelden lager dan kostendekkend te kunnen houden, Het tarief in 2024 kwam daarmee uit op € 0,71 per m2 marktkraam. Een kostendekkend tarief voor 2025 zou uitkomen € 0,80 per m2 marktkraam Dit betekent een stijging van 12,7%. Om die stijging tegen te gaan, is voor 2025 het tarief alleen geïndexeerd met de prijsindex van 2,2% naar afgerond € 0,73 per m2 marktkraam. Het hierdoor ontstane tekort van € 0,022 mln. wordt incidenteel gedekt uit de equalisatiereserve.

Verdeling van kosten en dekking volgens model:

Bedragen x € 1.000

Dekking volgens model	
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	176
Inkomsten taakvelden, excl. Heffingen	0
Netto kosten taakveld	176
Toe te rekenen kosten:	61
Overhead incl. (omslag)rente	
BTW	19
Totale kosten	256
Opbrengst heffingen	205
Dekking	80,1%

Rioolheffing

Het tarief voor Rioolheffing is conform de reguliere prijsindex verhoogd met 2,2%. Vanuit de egalisatievoorziening wordt net als voorgaande jaren incidenteel een korting op de belastingaanslag gegeven. De aanslag rioolheffing inclusief korting neemt daardoor met 2,2% ten opzichte van 2024 toe. Hierdoor stijgt de aanslag rioolheffing voor de Zaanse inwoner in 2025 van € 315,68 (aanslag 2024) naar € 322,62.

Verdeling van kosten en dekking volgens model:

Bedragen x € 1.000

Dekking volgens model	
Kosten taakveld(en) incl. (omslag)rente	24.300
Inkomsten taakvelden, excl. Heffingen	0
Netto kosten taakveld	24.300
Toe te rekenen kosten:	
Overhead incl. (omslag)rente	1.622
BTW	689
Totale kosten	26.611
Opbrengst heffingen	26.025
Dekking	97,8%

* exclusief rijksuitkering slappe bodem

In 2014 heeft het Rijk de gemeenten met hogere onderhoudslasten als gevolg van een 'slappe bodem' (veengrond) financieel gecompenseerd. Zaanstad ontvangt hiervoor jaarlijks € 587.000 via de Algemene Uitkering. Deze uitkering wordt gebruikt voor de dekking van het rioolbeheer.

Vermakelijkhedenretributie Zaanse Schans

Het tarief van de VMR dient jaarlijks te worden vastgesteld op basis van de geprognoseerde kosten en opbrengsten (bezoekersaantal x tarief). Rekening houdende met een regionale stijging van het

aantal bezoekers wordt voor de Zaanse Schans een stijging van 4,1% voor 2024 geraamd. Dat betekent dat het aantal betalende bezoekers in 2024 stijgt van 683.000 naar 711.000 bezoekers. De prognose voor het toeristisch bezoek in 2025 voorziet eveneens in een groei, die weliswaar niet zo stevig zal zijn, maar toch voorziet in een groei van 2,5% in het aantal bezoekers. Dit doorgerekend op de verwachting van 711.000 betalende bezoekers aan de Zaanse Schans voor 2024 betekent voor 2025 een prognose van 728.600 bezoekers.

Uitgaande van een verwacht aantal betalende bezoekers van 728.600 voor 2025 en verwachte kosten van € 0,621 mln., leidt dit tot een tarief van € 0,85 per betalende bezoeker. In 2024 is het tarief € 0,55. Dit betekent een stijging van 55%. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door hogere kosten (€ 0,07 mln.) en anderzijds door het rekenen met een lager aantal betalende bezoekers.

Het tarief voor 2025 is gelijk gehouden aan dat van 2024: € 0,55 per betalende bezoeker. Het tekort van € 0,22 mln. wordt incidenteel gedekt uit de egalisatiereserve.

Duurzaam exploitatiemodel

De ondernemers van de Zaanse Schans werken aan een duurzaam exploitatiemodel in de vorm van één toegangkaart voor de Zaanse Schans. Hierin wordt dan ook de dekking van gemeentelijke kosten ten behoeve van de Zaanse Schans meegenomen. Hierdoor zou mettertijd de heffing van de VMR eventueel kunnen komen te vervallen. De uitwerking wordt de komende tijd verder vormgegeven.

Wielklemmen/wegslepen

Zaanstad handhaaft fiscaal rechtelijk op voertuigeigenaren die niet betalen, door middel van een naheffingsaanslag. Met ingang van 2020 wordt gebruik gemaakt van de wielklem (2019/15590). Op grond van artikel 235 eerste lid Gemeentewet kan een voertuig worden geklemd en weggesleept. De tarieven zijn een vergoeding van kosten.

Voor 2024 was het aantal te verwachten wielklemmen 1.400. De praktijk wijst uit dat er maandelijks ongeveer 46 wielklemmen worden geplaatst. Het aantal verwachte te plaatsen wielklemmen is hierop bijgesteld naar 550. Dit leidt voor 2025 tot een tariefstijging van 167,9% naar € 404,40 (2024: € 150,95).

Het tarief voor het wegslepen stijgt met 1,8% naar € 429,35 (2024: € 421,70).

Zeehavengeld

Gemeente Zaanstad stemt op basis van Europese regelgeving (anti-concurrentiebeding ten aanzien van andere lidstaten), jaarlijks de tarieven af op die van de gemeente Amsterdam. De tarieven van Amsterdam worden pas in januari bekend. De tariefstelling van de Zaanse Verordening Zeehavengeld wordt hierdoor - zoals elk jaar - later aan de raad voorgelegd.

Kwijtschelding

Kwijtschelding kan worden verleend voor de Afvalstoffenheffing en de Rioolheffing. Zaanstad hanteert een kwijtscheldingsnorm van 100% en voert daarmee een maximaal kwijtscheldingsbeleid.

Kwijtschelding kan onder meer worden verleend indien men:

- AOW ontvangt, eventueel aangevuld met een klein pensioen
- een bijstandsuitkering ontvangt
- een inkomen uit werk heeft dat niet hoger is dan een bijstandsuitkering
- studiefinanciering ontvangt en niet al te hoge bijverdiensten heeft
- een zakgeldregeling heeft.

Daarnaast kunnen personen die een bedrijf of zelfstandig beroep uitoefenen, de zogenoemde kleine ondernemers in aanmerking komen voor kwijtschelding van hun privé-belastingsschulden.

In 2024 zijn 3.713** verzoeken om kwijtschelding geautomatiseerd afgehandeld. Daarnaast zijn 2.697 verzoeken handmatig afgedaan, waarvan 1.802 geheel of gedeeltelijk zijn toegewezen. De verwachte eindstand van geheel of gedeeltelijk toegewezen verzoeken, is circa 5.700 verzoeken.

De uitkomsten van de kwijtschelding worden doorberekend in de jaarlijkse tariefstelling van de Afvalstoffen- en Rioolheffing.

Tabel 5: Kwijtschelding heffingen

Bedragen x € 1.000

Heffing	Begroet 2025	Begroet 2024	Rekening 2023
Afvalstoffen	1.777	1.843	1.693
Rioolheffing	1.613	1.661	1.419
Hondenbelasting *	0	0	3
Totaal	3.391	3.505	3.114

* m.i.v. 2023 is de hondenbelasting komen te vervallen

** werkelijk aantal 4.125, als gevolg van naar schatting 412 ten onrechte verleende kwijtscheldingen. Zie Raadsinformatiebrief 8419725 "Ten onrechte verleende kwijtschelding 2024"